

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 37P/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123200875
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Malý
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2123200875.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, v konaní pred sudcom JUDr. Igorom Malým, v právnej veci navrhovateľa: O. N., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom generála B. 3, H., proti manželke ktorá návrh nepodala: Z. N., rod. W., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom M. XX, H., t.č. umiestnená v ÚnV/VaÚnVTOS Leopoldov, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu: S. N., nar. XX.X.XXXX, bytom u O. W., zastúpená procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, na čas po rozvode, za účasti O. W., rod. H., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom M. XX, H. (v časti týkajúcej sa úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu), takto

rozhodol:

I.

Súd manželstvo O. N., nar. XX.X.XXXX, a Z. N., rod. W., nar. X.XX.XXXX, uzavreté dňa X.X.XXXX, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu H., zväzok XX, ročník XXXX, strana XXX, por. č. XXX r o z v á d z a.

II.

Maloletá S. N., nar. XX.X.XXXX, sa na čas po rozvode manželstva z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti O. W., rod. H., nar. X.XX.XXXX.

Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti je povinná vykonávať ju v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať a spravovať majetok maloletého dieťaťa má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad preskúmal súd.

III.

Otec O. N., nar. XX.X.XXXX, je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej S. na čas po rozvode výživným vo výške 100,00 € mesačne, ktoré výživné je otec povinný zaplatiť vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred, na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Matka Z. N., rod. W., nar. X.XX.XXXX, je p o v i n á prispievať na výživu maloletej S. na čas po rozvode výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa § 2, písm. c) zák.č. 601/2013 Z.z. o životnom minime mesačne, ktoré výživné je matka povinná zaplatiť vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred, na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

IV.

Styk rodičov s maloletým dieťaťom súd neupravuje.

V.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.

Navrhovateľ sa svojim návrhom došlým dňa 14.2.2023 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd manželstvo účastníkov rozviedol (súčasťou tohto konania je i úprava práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode - pozn. sudcu). Uviedol, že účastníci uzavreli manželstvo pred desiatimi rokmi, z manželstva sa narodila dcéra S.; manželstvo uzavreli v mladom veku, a z dôvodu narodenia dieťaťa. Manželia už asi 10 rokov nežijú v spoločnej domácnosti, majú medzi sebou dlhodobu narušené vzťahy - komunikujú iba ohľadom záležitostí vo vzťahu k maloletej. Podľa navrhovateľa je manželstvo dlhodobu rozvrátené, nefunguje. Navrhovateľ už 5 rokov žije v spoločnej domácnosti s inou ženou. K manželke stratil navrhovateľ akýkoľvek citový vzťah, a niet nádeje na obnovu manželského spoluzitia; nemá záujem na ďalšom trvaní manželstva.

2.

Súd si pre svoje rozhodnutie zadovážil výpis z centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov Z. N. (viacero priestupkov), odpoveď z lustrácie v systéme SP na meno O. N. a Z. N., správu o Z. N. podanú Mestom Trnava, oznámenie ÚPSVaR o skutočnosti že Z. N. je poberateľkou prídavku na dieťa vo výške 60,00 € mesačne (vyplácaný z dôvodu záškoláctva maloletej prostredníctvom osobitného príjemcu - Mesto Trnava), navrhovateľ nie je poberateľom žiadnej štátnej sociálnej dávky, ani jeden z účastníkov nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k nej, oznámenie sociálnej poisťovne o skutočnosti že O. N. ani Z. N. nie sú poberateľmi dávky v nezamestnanosti, vyjadrenie ÚPSVaR zo dňa 13.4.2023, správu o prešetrení pomerov v domácnosti O. W., rodný list maloletej S., sobášny list účastníkov, zo spisu sp.zn. 37P/7/2023 výpis z registra trestov O. W. (jeden trest z roku 2010), lekársku správu MUDr. H. S. o zdravotnom stave O. W., potvrdenie sociálnej poisťovne o poberaní starobného dôchodku O. W. (386,80 € mesačne), a spisy Okresného súdu Trnava sp.zn. 33P/2/2022 (úprava práv a povinností k maloletej S.), 37P/3/2023 (návrh navrhovateľa / otca na zníženie výživného), a 37P/7/2023 (návrh O. W. na zverenie maloletej S. N. do náhradnej osobnej starostlivosti).

3.

Dňa 3.4.2023 bol súdu doručený návrh O. W. na zverenie maloletej S. N. do náhradnej osobnej starostlivosti; konaniu bola pridelená sp.zn. 37P/7/2023, na vybavenie veci bol určený sudca JUDr. Igor Malý).

Súd Uznesením č. 37P/4/2023-32 zo dňa 6.4.2023 do konania sp.zn. 37P/4/2023 pribral v časti týkajúcej sa úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu ako účastníčku O. W., nar. X.XX.XXXX, bytom M. XX, H..

4.

Na pojednávaní konanom dňa 24.4.2023 navrhovateľ uviedol že účastníci manželstvo uzavreli „niekedy v roku 2012“, následne určitú dobu spolu žili - od roku 2015 nežijú v spoločnej domácnosti, keď navrhovateľ sa odsťahoval, manželka ostala žiť so svojou matkou. Manželia teda viac ako 8 rokov nežijú v spoločnej domácnosti, nehospodária spolu, intímne sa nestýkajú. Navrhovateľ má dlhý čas už priateľku s ktorou žije v spoločnej domácnosti. Podľa navrhovateľa vzťahy medzi manželmi už sú tak vážne narušené, že nie je možné obnoviť spoluzitie; navrhovateľ nechce zotrvať v manželskom zväzku. Príčinou rozvratu vzťahov bolo podľa navrhovateľa vzájomné neporozumenie medzi manželmi. Čo sa týka úpravy práv a povinností k maloletej S., navrhovateľ súhlasí s tým, aby bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti O. W. (stará matku maloletej zo strany Z. N.), táto sa dokáže o maloletú riadne postarať, má vytvorené vhodné podmienky na jej výchovu. V domácnosti O. W. maloletá bývala aj doposiaľ (so svojou matkou), podľa vyjadrenia samotnej maloletej táto chce ostať bývať s O. W.. Navrhovateľ si našiel pred nedávnom prácu (výplatu ešte nedostal), má sľúbenú mzdu okolo 800,00 € mesačne, žiadne ďalšie príjmy nemá. Navrhovateľ je zdravý, zvýšené výdavky nemá - platí nájomné vrátane spotreby energií vo výške 400,00 € mesačne (na týchto sa podieľa aj priateľka navrhovateľa), ďalšie výdavky má nezvýšené (na stravu, oblečenie a pod. vo výške 200,00 € mesačne). Navrhovateľ súhlasí s platením výživného vo výške 100,00 € mesačne. Styk s maloletou S. nežiada určiť, nakoľko s O. W. sa na tomto vedľa dohodnúť. Z. N. sa na pojednávanie konané dňa 24.4.2023 nedostavila napriek riadne a včas doručenému predvolaniu, ktorého prevzatie potvrdila dňom 30.3.2023.

Neprítomnosť Z. N. ospravedlnil navrhovateľ aj O. W. z dôvodu, že Z. N. bola medzičasom umiestnená do výkonu trestu odňatia slobody. Obaja zhodne potvrdili, že Z. N. s rozvodom manželstva súhlasí, a tiež súhlasí so zverením maloletej S. do náhradnej osobnej starostlivosti O. W..

Z. N. sa na pojednávanie nedostavila, svoju neúčast' samotná neospravedlnila, o odročenie pojednávania nepožiadala.

Súd, keďže sa riadne predvolaná účastníčka nedostavila na pojednávanie, ani nepožiadala o jeho odročenie z dôležitých dôvodov, konal v neprítomnosti tejto účastníčky; prihliadol pritom na obsah spisu a predložené a vykonané dôkazy.

Na pojednávaní konanom dňa 24.4.2023 O. W. ako pribratá účastníčka konania uviedla, že maloletá S. N. býva nepretržite asi od roku 2015 u nej, prišla spolu so svojou matkou keď sa rodičia rozišli. Maloletá chodí na základnú školu v mieste bydliska, je zdravá, sú na ňu mierne zvýšené výdavky z dôvodu potreby na nákup školských pomôcok, oblečenie (nakoľko momentálne rýchlo rastie). O. W. je zdravá, je schopná starať sa o maloletú v rámci náhradnej osobnej starostlivosti; bola síce odsúdená za prechovávanie drog, čo však bolo minimálne 10 rokov naspäť. O. W. býva v trojizbovom byte, spolu aj so synom a jeho rodinou, a s maloletou S. - maloletá má spolu aj s ďalšími dvomi vnučkami vyhradenú izbu. Matka maloletej bola umiestnená na výkon trestu odňatia slobody (14.4.2023) - podľa vyjadrenia O. W. matka súhlasí so zverením maloletej do starostlivosti O. W., takisto súhlasí aj s rozvodom.

Na pojednávaní konanom dňa 24.4.2023 zástupkyňa procesného opatrovníka ustanoveného maloletému dieťaťu uviedla, že v prípade rozvodu manželstva odporúčajú, aby súd maloletú zveril do náhradnej osobnej starostlivosti O. W. - pri preverení pomerov v jej domácnosti bolo všetko v poriadku. Rozprávali sa aj s maloletou S., ktorá vyjadrila želanie ostať u starej matky. Čo sa týka výživného žiadajú ho určiť vo výške primerane pomerom rodičov s tým, že bude poukazované na účet príslušného ÚPSVaR.

5.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa / otca, O. W. / osoby ktorá požiadala o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, výsluchom zástupkyne procesného opatrovníka ustanoveného maloletej S., oboznámením sa s návrhom, s predloženými a zhromaždenými listinnými dôkazmi uvedenými vyššie, oboznámením sa s obsahom spisov Okresného súdu Trnava sp.zn. 37P/3/2023, a 37P/7/2023, ako i oboznámením sa s obsahom celého spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

5/1

Manželia uzavreli dňa 4.9.2010 manželstvo, ešte pred uzavretím manželstva sa im dňa 14.8.2009 narodila dcéra S.; posledným spoločným bydliskom manželov bolo Mesto Trnava.

Z dôvodu rozporov a nedorozumení medzi manželmi, v roku 2015 navrhovateľ opustil spoločnú domácnosť - odvtedy manželia spolu nežijú, nehospodária, intímne sa nestýkajú; navrhovateľ má dlhodobu známosť s inou ženou, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, Z. N. si vykonáva dlhodobý trest odňatia slobody. Z uvedeného dôvodu vzťahy medzi manželmi sú rozvrátené, obnovenie manželského spoluzitia je vylúčené; navrhovateľ (a podľa sprostredkovaných informácií aj Z. N.) si želajú rozvod manželstva.

5/2

Maloletá S. má 14 rokov, momentálne (avšak aj doposiaľ - minimálne od roku 2015) býva u svojej starej matky O. W. (matka Z. N.).

Zverenie maloletej do osobnej starostlivosti Z. N. / matke je vylúčená, nakoľko táto bola v polovici apríla 2023 umiestnená do výkonu trestu odňatia slobody (na 4,5 roka). Maloletá sa pri osobnom pohovore s pracovníčkou ÚPSVaR vyjadrila, že si želá aj naďalej ostať v domácnosti starej matky (O. W.), túto informáciu potvrdil aj navrhovateľ / otec (ktorý nemá vytvorený blízky vzťah k maloletej, ani vhodné podmienky na jej výchovu). Navrhovateľ / otec vyslovil súhlas so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti O. W..

O. W. je zdravotne spôsobilá a schopná starať sa o maloleté dieťa v rámci náhradnej osobnej starostlivosti. Dňa 5.10.2010 bola odsúdená na nepodmienečný trest odňatia slobody, podmienčne bola prepustená dňa 17.5.2012, osvedčená bola dňa 29.7.2014. Je poberateľkou starobného dôchodku vo výške 386,80 € mesačne, rodina nemá žiadne zvýšené náklady na domácnosť.

Maloletá má u O. W. vytvorené vhodné (i keď skromnejšie) podmienky pre výchovu (zariadená izba v trojizbovom byte ktorú zdieľa s ďalšími dvoma vnučkami O. W.). O. S. je zdravá, chodí na základnú školu v mieste súčasného bydliska, má potreby primerané jej veku, mierne zvýšené výdavky sú v súvislosti so školskými pomôckami a nákupom oblečenia (z dôvodu výrazného rastu maloletej).

X/X

Navrhovateľ / otec má od apríla 2023 novú prácu (na trvalý pracovný pomer však nie je zamestnaný) s predpokladaným príjmom 800,00 € mesačne; je zdravý, zvýšené výdavky nemá - platí nájomné vrátane spotreby energií vo výške 400,00 € mesačne (na týchto sa podieľa aj jeho priateľka), ďalšie výdavky má nezvýšené (na stravu, oblečenie a pod. vo výške 200,00 € mesačne). Vyslovil súhlas s platením výživného vo výške 100,00 € mesačne.

Matka bola dňa 14.4.2023 umiestnená do výkonu trestu odňatia slobody (na dobu 4,5 roka), t.č. nemá žiaden príjem.

5/4

Otec styk s maloletou nežiadal upraviť, nakoľko s O. W. (ktorej maloletá bude zverená do náhradnej osobnej starostlivosti) sa na stretávaní sa s maloletou vedľa dohodnúť, ale tiež na pomerne vysoký vek maloletej, ktorá už sama vie formulovať potrebu styku s otcom.

O styku matky s maloletou súd nerozhodol, nakoľko tento je t.č. nerealizovateľný, vzhľadom na umiestnenie matky do ústavu na výkon odňatia trestu slobody (styk v takomto prostredí by ani nebol prospešný pre maloletú).

6.

Podľa § 18 Zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 22 Zákona o rodine k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 23 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Podľa § 24, ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24, ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25, ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 44, ods. 1, ods. 2, ods. 3, písm. a), a ods. 4 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Náhradnou starostlivosťou je

a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“).

Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo sýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

Podľa § 81, ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannnej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 62, ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62, ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa § 62, ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62, ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75, ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76, ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 2, písm. c) zák.č. 601/2003 Z.z. o životnom minime za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm c) 107,03 eura mesačne, ak ide

1. o zaopatrené nepľnoleté dieťa,
2. o nezaopatrené dieťa.

Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

7.

Je výlučne na posúdení súdu či sú splnené hmotnoprávne dôvody, ktoré zákon ustanovuje pre rozvod manželstva - pokiaľ súd dospeje k záveru že hmotnoprávne dôvody nie sú naplnené, návrh na rozvod zamietne. Pre posudzovanie, či je manželstvo dostatočne kvalifikovane rozvrátené, neexistujú žiadne zákonné kritériá, pričom súd musí dospieť k záverom, že 1/ manželstvo už viac nemôže plniť svoj účel a 2/ od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Jediným hmotnoprávnym dôvodom rozvodu je kvalifikovaný rozvrat manželstva, pričom ide o objektívnu skutočnosť, ktorú musí mať súd za preukázanú (kvalifikácia stupňa rozvratu je zverená výlučne súdu, ktorý musí preskúmať či je manželstvo už dostatočne vážne narušené a dostatočne vážne rozvrátené; túto dostatočnosť bude mať za preukázanú vtedy, ak dospeje k záverom že už viac manželstvo nemôže plniť svoj účel a ani už nemožno od manželov očakávať obnovenie manželského spolužitia). Pre zistenie relevantných skutočností súd musí skúmať, či manželia spolu žijú ako rodina (či majú vôľu tvoriť jeden celok a tráviť spoločne čas, akým spôsobom, v akom rozsahu a kvalite, ak medzi nimi existujú rozpory, aké majú dôvody, aký je ich postoj k plneniu manželských povinností a pod.), či manželia spoločne hospodária, či prispievajú na úhradu potrieb rodiny podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov, či spoločne spravujú majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov a pod. Rozvrat je potrebné považovať za trvalý vtedy, ak už nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia, pričom preukázanie tejto skutočnosti súvisí s otázkou vážnosti rozvratu, keď súd skúma či rodina plní svoje funkcie.

Rozhodnutie súdu o úprave výkonu práv a povinností rodičov voči deťom, ktorým súd najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti, prichádza v zmysle ustanovenia § 36, ods. 1 Zákona o rodine do úvahy vtedy, ak rodičia spolu nežijú. Konanie o zverení do osobnej starostlivosti pritom musí byť spojené s rozhodnutím o výživnom na maloleté dieťa.

Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osobe je výnimkou zo zásady, že starostlivosť o výchovu a vývoj maloletého dieťaťa je predovšetkým právom a povinnosťou jeho rodičov (tým dochádza k faktickému obmedzeniu rodičovských práv, avšak nie je potrebné osobitne obmedzenie rodičovských práv aj vyslovovať), keď táto forma náhradnej starostlivosti o maloleté dieťa má prednosť pred ostatnými formami náhradnej starostlivosti (pestúnska starostlivosťou a ústavná starostlivosť).

Predpokladom pre zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osobe než rodiča je, že to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, že osoba ktorej sa má maloleté dieťa zveriť je

fyzickou osobou, že fyzická osoba ktorej sa má maloleté dieťa zveriť s tým súhlasí, má trvalý pobyt na území SR, má plnú spôsobilosť na právne úkony, má predpoklady pre osobnú starostlivosť o maloleté dieťa (zdravotné, osobnostné a morálne, a pod.), zaručuje spôsobom svojho života že náhradnú osobnú starostlivosť bude vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Súd osobe ktorej maloleté dieťa zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti, vymedzí rozsah práv a povinností vo vzťahu k dieťaťu, pričom sa jedná o bežné záležitosti, nakoľko o ostatných (podstatných) otázkach týkajúcich sa maloletého dieťaťa rozhodujú aj naďalej rodičia (ak osoba u ktorej sa maloleté dieťa nachádza v náhradnej osobnej starostlivosti má zato, že rozhodnutie zákonného zástupcu nie je v súlade so záujmom maloletého, môže sa domáhať preskúmania súdom, či rozhodnutie zákonného zástupcu je alebo nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa).

Vyživovacia povinnosť rodičov voči dieťaťu nezaniká - ak teda súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov, ktorých zaviazá platiť výživné ma účet príslušného úradu práce sociálnych vecí a rodiny.

Výživným sa rozumie zaobstarávanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Výživné pre dieťa tak slúži nielen k uspokojovaniu jeho výživy v užšom slova zmysle, ale aj k uspokojovaniu všetkých odôvodnených hmotných potrieb (šatstvo, obuv, bielizeň, lieky, a pod.) a aj ďalších potrieb dôležitých k úspešnej výchove dieťaťa, pričom odôvodnené potreby maloletého dieťaťa sú závislé od jeho veku, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, zdravia, záujmov, a pod.

8.

8.1

Po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že zákonné podmienky pre rozvod manželstva sú v danom prípade splnené, nakoľko vzťahy medzi manželmi sú už dlhú dobu (minimálne od roku 2015) narušené a rozvrátené, manželstvo neplní svoje spoločenské funkcie (manželia spolu nežijú, nehospodária, intímne sa nestýkajú); navrhovateľ odmieta ďalšie zotrvanie v manželskom zväzku, obnovenie manželského spolužitia je podľa neho vylúčené (aj kvôli výkonu dlhoročného trestu odňatia slobody Z. N.).

Za príčinu rozpadu manželstva súd považuje názorové rozdiely medzi manželmi a ich dlhodobú odlúčenosť, pretrvávajúci vzťah navrhovateľa s inou ženou, čo malo za následok ochladnutie vzťahov medzi manželmi, ktoré sú už tak vážne narušené, že manželstvo neplní, a už nemôže plniť svoj účel, a od manželov nemožno očakávať obnovenie riadneho manželského spolužitia.

Z uvedených dôvodov rozhodol súd o rozvode manželstva.

8.2

Vo veci úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode súd dospel k záveru, že maloletú nie je možné toho času zveriť do osobnej starostlivosti žiadneho z rodičov - matka bola v polovici apríla 2023 umiestnená do výkonu trestu odňatia slobody na 4 a pol roka, otec nemá vytvorený dlhodobý vzťah k maloletej, ani nemá vhodné podmienky na jej výchovu.

8.2.1

Maloletá S. má 14 rokov, momentálne (avšak aj doposiaľ - od roku 2015) býva u svojej starej matky (matka Z. N.) O. W..

O. W. je zdravotne spôsobilá a schopná starať sa o maloleté dieťa v rámci náhradnej osobnej starostlivosti. Súdu je známe že dňa 5.10.2010 bola odsúdená na nepodmienečný trest odňatia slobody, pričom podmienne bola prepustená dňa 17.5.2012, osvedčená bola dňa 29.7.2014 - túto okolnosť teda súd nepovažuje za takú, ktorá by vylučovala zverenie maloletého dieťaťa do jej starostlivosti. Je poberateľkou starobného dôchodku vo výške 386,80 € mesačne, rodina nemá žiadne zvýšené náklady na domácnosť.

Maloletá má u O. W. vytvorené vhodné (i keď skromnejšie) podmienky pre výchovu (zariadená izba v trojizbovom byte ktorú zdieľa s ďalšími dvoma vnučkami O. W.). Maloletá S. je zdravá, chodí na základnú školu v mieste súčasného bydliska, má potreby primerané jej veku, mierne zvýšené výdavky sú v súvislosti so školskými pomôckami a nákupom oblečenia (z dôvodu výrazného rastu maloletej).

Maloletá sa pri osobnom pohovore s pracovníčkou ÚPSVaR vyjadrila, že si želá aj naďalej ostať v domácnosti starej matky (O. W.), túto informáciu potvrdil aj navrhovateľ / otec, ktorý zároveň vyslovil súhlas so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti O. W..

S poukazom na uvedené súd rozhodol tak, že maloletú S. N. na čas po rozvode manželstva zveril do náhradnej osobnej starostlivosti O. W.; vymedzil pritom osobe ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti rozsah jej pôsobnosti, jej práva a povinnosti.

8.2.2

Povinnosť rodičov platiť výživné (v zmysle zákona na účet príslušného ÚPSVaR) súd určil s prihliadnutím na príjmové pomery a výdavky rodičov, a oprávnené potreby maloletého dieťaťa.

Navrhovateľ / otec má od apríla 2023 novú prácu (na trvalý pracovný pomer však nie je zamestnaný) s predpokladaným príjmom 800,00 € mesačne; je zdravý, zvýšené výdavky nemá - platí nájomné vrátane spotreby energií vo výške 400,00 € mesačne (na týchto sa podieľa aj jeho priateľka), ďalšie výdavky má nezvýšené (na stravu, oblečenie a pod. vo výške 200,00 € mesačne). Vyslovil súhlas s platením výživného vo výške 100,00 € mesačne.

Matka bola dňa 14.4.2023 umiestnená do výkonu trestu odňatia slobody (na dobu 4,5 roka), t.č. nemá žiaden príjem (ani zdokladované výdavky).

Súd preto rozhodol tak, že otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej S. na čas po rozvode výživným vo výške 100,00 € mesačne, ktoré je povinný zaplatiť vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, a matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej S. na čas po rozvode výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa § 2, písm. c) zák.č. 601/2013 Z.z. o životnom minime mesačne, ktoré je povinná zaplatiť vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Určenie výživného vyššie uvedeného je podľa názoru súdu primerané, v súlade s § 75, ods. 1 Zákona o rodine.

8.2.3

Čo sa týka styku rodičov s maloletou, tento súd neupravil. Otec styk s maloletou nežiadal upraviť, nakoľko s O. W. (ktorej maloletá bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti) sa na stretávaní sa s maloletou vedia dohodnúť, ale tiež na pomerne vysoký vek maloletej, ktorá už sama vie formulovať potrebu styku s otcom. O styku matky s maloletou súd nerozhodol z praktických dôvodov, keďže tento je t.č. nerealizovateľný, vzhľadom na umiestnenie matky do ústavu na výkon odňatia trestu slobody (styk v takomto prostredí by ani nebol prospešný pre maloletú).

8.3

O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu; účastníci konania ani o náhradu trov nepožiadali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, ku Krajskému súdu v Trnave, cestou podpísaného súdu, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 127 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

V prípade, že povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.